

אפיף ושות' אפיק

אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

גיליון 29, 21 אוגוסט, 2009

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
דניאל פריש 3 תל אביב, קומה 25, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

תוכן עניינים

1. מאמר בנושא: רשימת לקוחות כ"סוד מסחרי"

מאמר זה עוסק בתחום המטריד בעלי עסקים רבים – האם קיימת הגנה כאשר עובד מסיים לעבוד ופותר עסק מתחרה המתבסס, או מנסה להתבסס, על רשימת הלקוחות של המעסיק לשעבר. בתביעה המנוהלת כיום במשרדנו פתח עובד של עסק בן שנים רבות ומוניטין רב עסק חדש כאשר הוא פונה בדיוור, טלפונים ומסרונים לרשימה ארוכה של לקוחות העסק. בתביעה אשר הגשנו בשם הלקוח ניתן צו מניעה זמני, עד לביורר התובענה, האוסר על העובד להמשיך לפנות ללקוחות העסק. המאמר פורסם בשבוע האחרון במגזין "מכרזים" ובאתר האינטרנט של יפעת מכרזים, בו ניתן לראות גם מאמרים אחרים של משרדנו:

<http://www.iprojects.co.il/Tenders/new/expert.asp?Expertid=12>

את המאמר כתב מר יאיר עלני, מתמחה במשרדנו. מר עלני מתמחה בדיני עבודה, משפט מנהלי ומכרזים והינו בעל תעודת הצטיינות יתרה ממכללת שערי משפט, בה השתתף בכיתת המצוינות.

2. עדכון חקיקה - חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 170), התשס"ט-2009 – אי הכרה בהוצאות ילדים

כפי שניתן היה לצפות כבר בעת פרסום פסק דין של בית המשפט העליון בעניין ורד פרי, אשר התיר בפסק דין תקדימי התרת ניכוי הוצאות טיפול והשגחה (אם כי קבע כי לא תהא לפסק הדין תחולה לגבי נישומים אחרים עד שנת 2010), השלימו לאחרונה משרד האוצר ורשות המיסים את מהלך עקיפת פסק הדין. במסגרת תיקון 170 לפקודת מס הכנסה, הוכנס תיקון לסעיף 32 לפקודה האוסר מפורשות הכרה בהוצאות נסיעה, טיפול והשגחת ילדים. תחת זאת, הוספו 2 נקודות זיכוי בגין כל ילד עד לגיל 5 המצטמצמות לנקודת זיכוי אחת מגיל 6.

על מנת לסבר את האוזן, נבהיר כי נקודת זיכוי אחת בשנת 2009 הינה שוות ערך לסך 2,364 ש"ח בקירוב ומדובר בשווי שנתי (החל משנת 2009 מתואם השווי לפי המדד). בהתחשב בשווי הוצאה הריאלית של הוצאות הטיפול וההשגחה הרי שמדובר בלעג לרש. כמו על מנת להוסיף חטא על פשע, הוראת התחולה הקובעת כי הוספת נקודת הזיכוי תחול רק מיום 1 ינואר, 2012. בהתחשב במהירות השינויים במדיניות המיסים בשנים האחרונות, קיים ספק אם יזכה יישומו של תיקון זה לראות אור יום ועדות טובה לכך היא מחצית נקודת הזיכוי אשר אבדה לאקדמאים בשקט יחסי (ואשר הותקנה לא לפני זמן רב בחודש אוגוסט, 2005) במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית. כך, מה שהחל בקול תרועה גדולה הסתיים בקול ענות חלושה ולא נותר לנו אלא להתנחם בכך שלפחות הנישומה ורד פרי תזכה לניכוי רטרואקטיבי של הוצאות ילדיה.

3. כתבה בגלובס של יום 19 אוגוסט, 2009, אודות תכנית לימודים בה השתתף עו"ד תומר מזרחי ממשרדנו

מצ"ב כתבה אשר הופיעה בגלובס של יום רביעי האחרון בנושא תואר שני משולב של אוניברסיטת תל אביב ואוניברסיטת נורת'ווסטרן בשיקאגו בה מרואיין, בין היתר, (בעמוד השלישי), עו"ד תומר מזרחי, אשר הצטרף לאחרונה למשרדנו לאחר ששימש כיועץ משפטי במועצה לצרכנות, והמציין את הידע בתחום

משרדנו, המתמחה בין היתר במיזוגים ורכישות ועסקאות בינלאומיות, שם דגש רב בנושא הכרת המשפט הזר בכלל והמשפט האמריקאי בפרט ועו"ד דורון אפיק, שותף בכיר במשרדנו, מוסמך גם כעורך דין במדינת ניו-יורק ומלמד קורס בדיני מדינת ניו יורק מזה כשמונה שנים.

4. החלטות שיפוטיות מהתקופה האחרונה

א. בית המשפט העליון החזיר על כנו את סירוב רשות ההגבלים העסקיים לאפשר מיזוג בזק ויס [ע"א 2082/09 2412/09 יורוקום די.בי.אס בע"מ נ' בזק חברת התקשורת הישראלית בע"מ והממונה על ההגבלים העסקיים, 20.08.2009]

ביום 2.8.2006 הגישו בזק ויס הודעת מיזוג לממונה על פי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 לענין עסקת מימוש שישה כתבי אופציה שמשמעות מימושן הפיכת בזק לבעלת שליטה ביס באשר זו תחזיק ב-58.36% ממניותיה לעומת 49.78% מן המניות שהיא מחזיקה כיום. ביום 31.12.2006 הודיעה הממונה על התנגדותה לעסקת המיזוג וביום 18.2.2007 פרסמה את נימוקיה לכך. על החלטתה של הממונה להתנגד למיזוג הגישה בזק ביום 15.5.2007 ערר לבית הדין להגבלים עסקיים, וזה התקבל בתנאים ביום 3.2.2009 – היינו בית הדין להגבלים עסקיים אישר את המיזוג בכפוף לתנאים שקבע.

בפסק דין ארוך ומנומק היטב של כב' השופטת חיות (אליה הצטרפו גם כב' המשנה לנשיאה רבלין והשופט רובינשטיין) אשר פורסם אתמול החזיר בית המשפט העליון על כנה בערכאה שלישית את החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים למנוע את המיזוג באשר קבע כי די היה בראיות כדי לקבוע כי המיזוג עשוי, במקרה זה, להסב פגיעה עתידית משמעותית בתחרות בשל כך שיגרע מן השוק מתחרה פוטנציאלי כתוצאה מן המיזוג. בית המשפט קבע כי המערערת לא הרימה את הנטל להראות כי אין חשד סביר לפגיעה בתחרות וחזר על ההלכה לפיה מטרת הפיקוח על מיזוגים נועד להגשים את המטרה של ההגנה על הציבור הרחב מפני עיוותים כלכליים שמקורם בריכוזיות יתר בשווקים מסוימים וזאת בדרך של שמירה על התחרות וקידומה על מנת שתהווה תמריץ לפיתוח ולחדשנות וכן על מנת להגביר את יעילות השימוש וניצול המשאבים ותבטיח לצרכן הסופי מוצר באיכות הטובה ביותר ובמחיר הסביר ביותר.

משרדנו עוסק רבות בתחום המיזוגים והרכישות ובתחום ההגבלים העסקיים. עו"ד דורון אפיק, שותף בכיר במשרדנו, אף מלמד קורס בנושא מיזוגים ורכישות במרכז האקדמי למשפט ועסקים ועו"ד שלומי תורג'מן, אף הוא שותף בכיר במשרדנו, העביר קורס בתחום ההגבלים העסקיים במכללה ז. משרדנו מלווה עסקים רבים בתחום המיזוגים והרכישות ובתחום ההגבלים העסקיים, לא רק בפן ההסכמי אלא גם בבניית תכנית אכיפה פנימית ואישור עסקאות מיזוג בפן ההגבלים העסקיים.

ב. אב מחנך זכאי ל"תוספת אם" [עב (ת"א) 6271/06 שטרנליב יוסף יורם נ' מדינת ישראל - משרד החינוך והתרבות, 30.07.2009]

בית הדין האזורי לעבודה נדרש להכריע בסוגייה עקרונית שעניינה תובענה שהוגשה על ידי אב מחנך אשר עתר לתשלום "תוספת אם" המוענקת לאם עובדת הוראה, בהתאם להסכמים הקיבוציים שנחתמו בין ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים והסתדרות המורים בישראל לבין מדינת ישראל.

ביום 30 יולי, 2009, נתקבל בעניין זה פסק דין עקרוני בבית הדין האזורי בתל אביב מפי כבוד השופטת מיכל לויט, בו נקבע כי "תוספת האם" הינה "זכות הורית" אשר עובד הוראה אב זכאי לה באותה מידה בה זכאית לתוספת עובדת הוראה אם. כמו כן קבע בית הדין, כי אי הענקת הזכות ל"תוספת אם" לתובע, רק בשל היותו עובד הוראה אב, במקום בו עובדת הוראה בהיקף משרה זהה להיקף משרתו של התובע, שהינה אם לילדים עד גיל 14 נוהגת לקבל "תוספת אם" בגובה 10% משכרה, הינו מצב אשר סותר את עקרון השוויון ומהווה הפליה פסולה בניגוד לחוק שכר שווה לעובדת ולעובד, תשכ"ד-1964.

המחלקה המנהלית של משרדנו, בראשות עו"ד רנה לפידות, בעלת קרוב ל-20 שנות ניסיון בתחום המוניציפאלי ודיני העבודה (ואשר שימשה עד לפני כשנה ומחצה כמנכ"ל המועצה האזורית חבל מודיעין וכיום משרדנו מלווה מועצה אזורית זו), מתמחה בין היתר בתחום דיני העבודה, תחום המגזר הציבורי, תחום הרשויות המקומיות (בין באשר מדובר בייעוץ לרשויות ובין בייעוץ כנגד רשויות) ובתחום המכרזים.

ג. פסילת תכנון מס על יסוד סעיף 70 לחוק המקרקעין [עמ"ה (ים) 370/99 פנינת טל השקעות ובניה בע"מ נ' פקיד שומה ירושלים, 13.08.2009]

המערערים רכשו קרקעות במושב בני עייש טרם האמרת ערכן באופן ניכר והעבירו הבעלות בהן ל-3 חברות (כאשר מאוחר יותר הועברו מניות 2 חברות לבעלות חברה אחת). תכנון המס הורכב מהעברת הבעלות בקרקעות תוך קבלת אישור לדחיית מס בהתאם לסעיף 70 לחוק מיסוי מקרקעין בעת העברת בעלות בקרקע לאיגוד, מרישום ערך הקרקע בספרי החברה על פי שוויו ביום העברת הבעלות לחברות וממכירת הקרקעות לקבלנים. בדרך זו, ניסו בעלי המקרקעין המקוריים להוציא מרשת המס את האמרת הערך אשר התרחשה בין רכישת הקרקע המקורית ועד להעברת הבעלות בה לחברות. בית המשפט המחוזי דחה את תכנון המס וקבע כי סעיף 70 כוונתו לאפשר דחיית מס בלבד ועל כן יש לראות לצורכי מס את עלות הקרקעות כפי שהייתה בעת רכישת הקרקעות על ידי הבעלים המקורי ולא על פי השווי במועד ההעברה לחברות. גם ניסיון המערערים להיתלות בהלכות שבח את כך לא הסתייע ובית המשפט המחוזי בהערת אגב אף הטיל ספק בנכונותה של הלכת שבח את כך (ההלכה התירה לצורכי מס רכישה רישום השווי בעת ההעברה לחברה). בית המשפט לא רק שדחה את הערעור אלא גם חייב את המערערים במלוא שומת המס שהוצאה להם, לרבות קנסות פיגורים, שכ"ט מומחים והוצאות בסך 100,000 ₪.

לאור פסק הדין מתחזק מאוד הצורך בבדיקת תכנוני המס באופן קפדני עובר להוצאתם לפועל, וכן מתחזק הצורך לבחון פתרונות חלופיים לסיום סכסוכים צפויים עם רשויות המס, לרבות הסכמי פשרה או הליכי פרה-רולינג.

למשרדנו מחלקת מיסוי, לרבות מיסוי בינלאומי, הפועלת בשיתוף פעולה הדוק עם מספר משרדי רואי חשבון מובילים. את המחלקה מנהל עו"ד אייל רעני, בעל ניסיון רב בתחום ובוגר המכון למיסים.

בברכת סוף שבוע נעים שמח.

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות' מופצת אחת לשבועיים לקהל של קרוב ל-1,500 איש וכוללת פרסומים מקצועיים לקהל הרחב בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. על מנת להצטרף לרשימת התפוצה יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא צרפו אותי לרשימת התפוצה". ניתן להעביר מייל זה לכל אדם ובלבד שלא נעשה בו כל שינוי. אין האמור במייל זה מהווה ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

רשימת לקוחות כ"סוד מסחרי"

משרדנו מתמחה, בין היתר, בליווי עסקים וחברות ובדיני עבודה. לאחרונה פנתה למשרדנו חברה, בהקשר לשכיר בחברה אשר פתח עסק מתחרה. אותו שכיר, כך נראה, עבד בחברה תקופה ונחשף למידע פנימי של החברה. לימים, התפטר העובד ופתח עסק בתחום דומה ופנה בדיוור, טלפונים ומסרונים לרשימה ארוכה של לקוחות החברה כדי להציע להם את שירותיו. האם זכאית החברה להגנת החוק במקרה כזה?

חוק עוולות מסחריות, אשר נחקק בשנת 1999, הרחיב את ההגנה על העוסקים מפני מסחר לא הוגן על ידי הסדרת מספר עוולות כגון גניבת עין, תיאור כוזב והתערבות לא הוגנת, וכן גזל סוד מסחרי. המעוול על פי חוק זה עשוי לשאת באחריות נזיקית ואף יהא מחויב לתשלום פיצויים ללא הוכחת נזק.

בפרק ב' לחוק, העוסק בגזל סוד מסחרי, נקבע בסעיף 6(א) כי "לא יגזול אדם סוד מסחרי של אחר". סוד מסחרי מוגדר בסעיף 5 לחוק כ "מידע עסקי, מכל סוג, שאינו נחלת הרבים ושאינו ניתן לגילוי כדון בנקל על ידי אחרים, אשר סודיותו מקנה לבעליו יתרון עסקי על פני מתחרו, ובלבד שבעליו נוקט אמצעים סבירים לשמור על סודיותו". לאור סעיף זה נדרש בית המשפט לדון בשאלה האם רשימת לקוחות עשויה להיחשב כסוד מסחרי. בפסיקה נקבע, כי על מנת שרשימת לקוחות תהווה סוד מסחרי המגיע כדי זכות קניינית של בעליה, יש צורך להוכיח כי נדרש מאמץ מיוחד להשיגה וכי יש ערך מוסף כלשהו בקבלת הרשימה "מן המוכן". עוד נקבע בפסיקה בית הדין הארצי לעבודה, כי ככל שהמידע המצוי ברשימת הלקוחות מכיל הסדרים ייחודיים שבין הלקוח לספק, הרי שאלו אף עשויים להיחשב כסוד מסחרי הראוי להגנה.

כך, עובד אשר נוטל רשימת לקוחות של מעסיקו הכוללת מאגר נתונים אשר אינו חשוף לעיני כל והכולל מידע מפורט על לקוחות, הסדרים ייחודיים בנוגע לתנאי העבודה מולם, אסטרטגיה שיווקית ייחודית או מידע דומה, ועושה שימוש בכך כדי לקדם את עסקו האישי, הדבר עשוי להיחשב כגזל סוד מסחרי.

ממושכלות היסוד הוא כי בין עובד ומעביד קיימים יחסי אמון. עובד המגלה סודות מסחריים של המעביד, אשר הגיעו אליו במסגרת עבודתו וכתוצאה ממנה, ומפיק מכך תועלת אשר יש בה כדי לפגוע במעביד, מפר את יחסי האמון וכן מפר התחייבות מכללא, שאותה על העובד לקיים גם אחרי סיום יחסי העבודה.

לעיתים, המעסיק הטוען לגזל של סוד מסחרי עותר לבית המשפט בבקשה למתן סעדים זמניים, כגון בקשה למתן צו מניעה זמני, וזאת טרם דיון והכרעה בתביעה לגופה. ואולם, במסגרת הדיון למתן סעדים זמניים עלול המעסיק להיקלע למצב בו הינו נדרש במסגרת הוכחה לכאורה על קיומו של הסוד המסחרי, לתאר ולפרט מהו הסוד וכך להסתכן בחשיפתו, שכן בית המשפט אינו מסתפק בתיאור כללי או בטענה כללית על קיומו של "סוד", אלא דורש להצביע לדוגמא, על תוכנה, פורמולה, נוסחה מסוימת, רשימת לקוחות מסוימת, תהליך מסוים וכו'. לפיכך, מוצע לנקוט בהליכים משפטיים כדי למנוע חשיפת הסוד ופרסומו כגון הגשת בקשה להטלת חיסיון על המידע וכן ניהול ההליך בדלתיים סגורות, ככל שהדבר נדרש.

לאור רגישות הנושא ומורכבות הליכים מסוג זה מומלץ טרם נקיטת הליכים משפטיים כלשהם להיוועץ בעורך דין המתמחה בעוולות מסחריות ובדיני עבודה על מנת לבנות את ההגנה מפני גזל הסוד המסחרי באופן שימנע מהליך התביעה עצמו לפרסם את הסוד המסחרי לכל.

*מאת: יאיר עלני

* אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.
* ניתן להפנות שאלות בתחום באמצעות פניה לטל' 03-5635061. השרות ניתן ללא תשלום ללקוחות יפעת מכרזים בלבד.

גליון מס' 4036
17/8/2009

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

תוצאות מכרזים

עורכת: אילת אלוני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.